DM röviden

Új adótorony

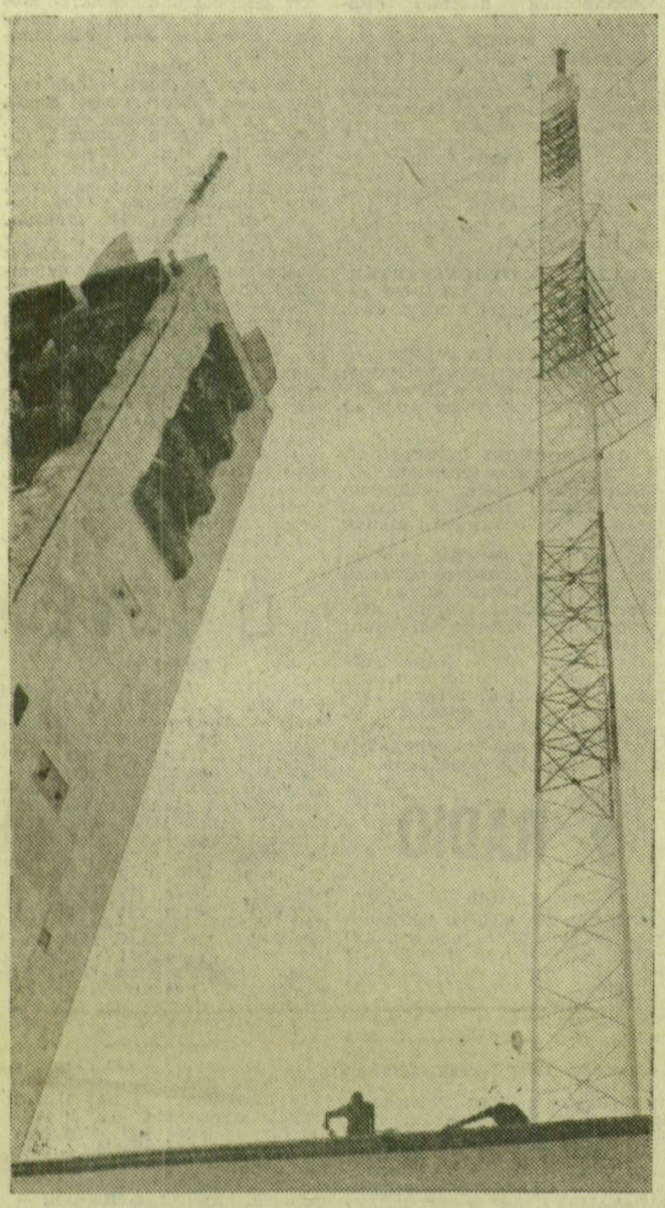

A Széchenyi-hegyen befejezték a tv-adótorony százötvenkét méter magas antennatartó szerkezetének építését és festését. Elkészültek az új tv- és URH-adók elhelyezésére szolgáló épületek is. A tervek szerint a jövő hónapban megkezdik a műszaki berendezések szerelését. Az új tv-adó 1975-ben kezdi meg az egyes program sugárzását. Képünkön: Baloldalt a régi tv-adótorony, mellette az új, százötvenkét méter magas adótorony.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TANFOLYAM

Vállalati vezetők részére szervezett számítástechnikai tanfolyamot az MTESZ szervezési és vezetési tudományos társaság. A szeptember 12-től október végéig hetente egyszer tartott és tartandó előadásokon a számítógépek felépítésével, programozásával és a KGST-n belül kifejlesztett ESZR-gépcsaláddal ismerkedhetnek meg a résztvevők. Ez utóbbi számítógépekből szegedi intézményekbe is kerül néhány a jövőben, így a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Vállalathoz, valamint a József Attila Tudományegyetemhez. A nyolc előadás célja, hogy a vállalati vezetőkkel megismertesse a számítástechnika alkalmazását.

SZEGEDI FONÓNŐK A KELTEXBEN

Az orsó nélküli fonást tanulmányozta a KELTEX-ben a Szegedi Textilművek három fonónője: Gyuris Imréné, Sóki Mihályné és Huszka Zsuzsa. A két hétig tartó tapasztalatcserére azért volt szükség, mert ősszel új gépeket hoznak a szegedi gyárba s a három fonónő lesz a munkamódszer-átadó. E hónapban még Csehszlovákiába is elutaznak tanulmányútra.

EGÉSZSÉGÜGYI ELŐADÁSSOROZAT

A November 7. Művelődési Központ ismeretterjesztő sorozatában dr. Berta Mihály klinikai adjunktus tart holnap, pénteken este 6 órakor előadást, amelynek címe: A veleszületett és szervi szívbetegségek.

NÉMET VENDÉGEK A VOLÁNNÁL

A héten német vendégeket fogadott a szegedi Volán Vállalat, az NDK-beli Karl-Marx-Stadt-ból. A háromtagú küldöttség a Volán testvérvállalatától érkezett tapasztalatcsere-látogatásra, s szombatig marad Szegeden.

Rabok kórusa

Másfél-két éve mutatták be azt a magyar filmet, amelynek kritikai visszhangjából mondandóm indulni akar. Magyar film volt, ebből következően alaposan elverték rajta a port. De hát ez már így dukál. Mert ha ugyanezt valami előkelő angol csinálja, akkor a kritikának illik összevonni a szemöldökét, s legalább annyit megkockáztatni — ugyancsak előkelő, tehát hűvös tárgyilagossággal —, hogy alighanem remekmű született, ami egy új kor nyitánya is lehet a filmcsinálásban. Ám itt — mint mondtam — egy magyar filmről volt szó, amely ráadásul nem is egy ferde hajlamú novicius, hanem — horribile dictu — börtönbe zárt kommunisták szenvedéseiről szólott. Hát ez már valóban több annál, amit a mai filmkritika dicsérni tud. Nem is dicsérte. Sőt: irreális, alaptalan ábrándozásnak minősítette a történetet, némely részletét pedig egyenesen abszurd mesének titulálta. Azt a mozzanatot például, amelyben az álhumanista börtönigazgató karácsonyi ünnepélyt rendez, ájtatos dalokat énekeltet a megkínzott emberekkel.

Nos, nemrég mutatta be a televízió azt a megdöbbentő, fölkavaró *dokumentum*filmet, amely a napjainkban is börtönben, koncentrációs táborban szenvedő chilei szocialisták és kommunisták, vagy a velük szimpatizáló hazafiak kínszenvedéséről szólt. S mit ad a véletlen és Pinochet ezredese: a teljes képernyőt betöltve elénk tolakszik a széplélek börtönparancsnok (úgy is mondhatnánk: könnyező hóhér), s bársonyos hangon beszámol a reá bízott rabok pazar életéről, megemlítve többek között, hogy karácsonykor fenyőfás-énekes ünnepélyt rendeztek a koncentrációs táborban, s ezen ő mennyire elérzékenyült, hiszen nincs is annál szebb, mint amikor a szeretet és a béke érzése szállja meg az emberi lelket.

Csak ültem, ültem, s majdhogynem szélütötten bámultam a képernyőre. Íme, amit művészek álmaként hihetetlennek ítélt a kritikus, földünk másik sarkán két év múlva pontos másolatban megtörténik. A magyar film alkotói és hívei — köztük magam is — most büszkén és fölényes mosollyal kiálthatnánk: lám, nem tévedtünk, mégsem lehetetlen! Kiáltani igen, mosolyogni azonban nem támad kedve az embernek, hiszen bizonyítékot nem csupán a művész igazságára talált, de a történelmére is, ez pedig korántsem vidám dolog. Épp ellenkezőleg: fájó és elkeserítő, hogy a barbár hóhér, a fasiszta fenevad ugyanúgy megterem ma, ahogyan más talajból kinőhetett negyven-ötven év előtt. Fájdalmas tanulság tehát a két film egy-egy mozzanatának tökéletes egyezése, állandó éberségre figyelmeztet. De — bármily furcsa — hitet is adhat. Ha apró részleteiben így egyezhet a kitalált, a lázálom-fasizmus az igazival, az új a régivel, megegyezik majd a kettő, sorsát illetően is: a nép akarata, ereje elsöpri majd ezt is, ahogyan ama régit elsöpörte.

Annus József

17—22°

Várható időjárás csütörtök estig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, elsősorban az ország nyugati és északi felében szórványos esővel, záporral, esetleg zivatarral. Mérsékelt délkeleti, déli, majd a Dunántúlon megélénkülő, helyenként megerősödő, északnyugatira forduló szél. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17—22 fok között.

KOLOZSVÁRI PROFESSZOR SZEGEDEN

Egyhetes időtartamra a József Attila Tudományegyetem vendégeként Szegedre érkezett Csehi Gyula irodalomtörténész, a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem nyugalmazott professzora, a szocialista irodalom kutatója. Szegedi tartózkodása idején találkozik az egyetem oktatóival, a JATE Móra kollégiumának hallgatóival. A kolozsvári irodalomtörténészt vendégül látta a Tiszatáj szerkesztősége. Csehi Gyula ellátogat Hódmezővásárhelyre is, ahol a város képzőművészeti életével ismerkedik.

KÖSZÖNET

A Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövetsége szívből jövő köszönetét fejezi ki minden magyar társadalmi szervezetnek, minisztériumnak, hivatalnak, intézetnek, a tájékoztatási szerveknek, és minden magyar elvtársnak, a bolgár szocialista forradalom győzelmének 30. évfordulója alkalmából küldött szívélyes üdvözleteikért.

ÚJ ISKOLÁK, ELŐBB A HATÁRIDŐNÉL

A Csongrád megyei tanács építőipari vállalatának dolgozói kongresszusi vállalásukat teljesítve, négy új oktatási intézményt adtak át rendeltetésének az elmúlt napokban. Hódmezővásárhelyen, Kiskundorozsmán, Apátfalván és Bakson összesen 32 általános iskolai tantermet vehettek így birtokukba a tanulók, több hónappal az eredetileg tervezett határidők előtt.

ARANYÉRMES TRÓFEÁK

A göcseji vidék nagy kiterjedésű erdeiben szeptember elejétől tart az őszi szarvasbőgés amelyre a Zalai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság és a zalai vadásztársaságok több mint harminc külföldi vadászvendéget fogadnak. A szarvasvadászat kapitális bikák elejtésével kezdődött. A baki és a szentpéterföldi erdészet területén 2 nap alatt három aranyérmes minősítésű trófeát hordó szarvasbikát ejtettek el.

SZERDAI PIACI ÁRAK

A tojás darabja 1—1.20, egy fej saláta 1—1,50, a zöldtengeri darabja 1—1,50, a retek csomója 1—1,50 forint volt. A burgonya kilóját 3,50—4,50, a sárgarépáét 3—3,50, a gyökérét 6—8, a vöröshagymáét 3,50—4, a fejes káposztáét 2—2,50, a kelkáposztáét 3—3,50, a karalábéét 3—3,50, a karfiolét 8—10, a paradicsomét 1,50—2, a zöldpaprikáét 4—8 forintért adták. A főzőtök kilója 2, az uborkáé 1,50—8, a zöldbabé 6—8, a zöldborsóé 20, a fokhagymáé 16—18, a parajé 8, a sóskáé 8, a gombáé 40, a jonatánalmáé 4—6, a nyári almáé 4—10, a körtéé 5—10, az őszibarackó 4—8 forintba került. A szilva kilóját 3,50—4, a szőlőét 6—12, a sárgadinnyéét 3—4, a görögdinnyéét 1,50—2, a málnáét 25—28 forintért lehetett kapni.

Megoldás

— *Ma jól fogjuk tölteni az esténket, drágám. Vettem három mozijegyet.*

— *Miért hármat?*

— *Egyet apádnak, egyet anyádnak és egyet az öcsédnek!*

Ismét van 108 éves korrekorderünk

A napokban Pásztón ünnepelte jó egészségben, tevékenyen 108. születésnapját hazánk lakosságának korelnöke: özvegy Sztrecho Boldizsárné.

1970 márciusáig élt körünkben a 108 éves özvegy Kökényesi Györgyné, hajdúdorogi asszony, aki haláláig az ország legöregebb polgára volt. Távozásával az abszolút csúcs 104 évre csökkent. Igaz, akkor öt nő és egy férfi is büszkélkedhetett ezzel a szép korral. Közülük Sztrechoné volt az, aki megérte a következő négy esztendőt, tehát sikerült elérnie Kökényesiné korát, s most nagy ünneplés közben indult meg az újabb hazai korrekordok felé.

A statisztikusok egyébként a magyar matuzsálemek nyilvántartásával kapcsolatban kiemelik, hogy nagyon óvatosan kell értékelni a vallott adatokat, mert aki már elért bizonyos magas kort, szívesen told hozzá egy keveset a nagyobb érdekesség kedvéért. Ráadásul kötelező állami anyakönyvezés csak 1895 óta van, s az ezt megelőző egyházi bejegyzések sok esetben pontatlannak és hiányosnak bizonyultak.

Az egykorúak 1935-ös összeírása után például bejárta az országot a hír, hogy egy Szeged környéki tanyán találták meg az ország legöregebb asszonyát, aki a felvételkor 122 éves volt. Hosszú cikkek jelentek meg róla, egy fürge riporter még interjúra is vállalkozott, pedig az adatok pontos ellenőrzésénél kiderült, hogy ez az asszony 1854-ben született, tehát 1935-ben mindössze 81 éves volt — írja az egykorú Statisztikai Szemle.

Akadtak azonban valóságos korrekorderek is. Az 1930-as népszámlálást ismertető „Az aggkorúak statisztikája" című cikk szerint 1930-ban négy olyan összeírt akadt, aki elérte a 110. életévét.

Fő a figyelem

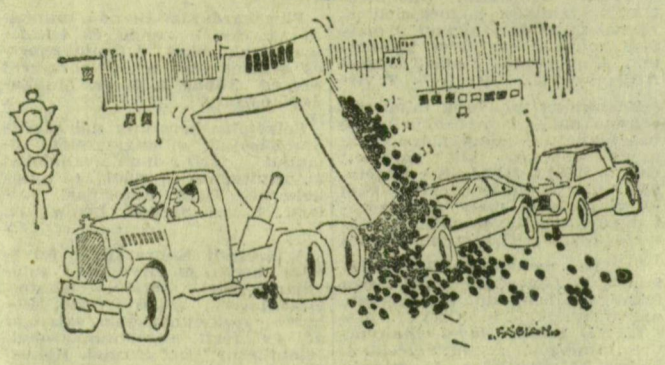

— Hát nem a szivargyújtó gombját nyomtad be?!

Száguldás — ittasan

Eljárást indított a Szeged városi és járási rendőrkapitányság Gombos István, Szatymaz, III. kerület 115. szám alatti lakos ellen. A rendőrségi vizsgálat szerint Gombos az E5-ös úton, Balástyán, lakott területen óránként 80 kilométeres sebességgel robogott át motoron, s mint kiderült, gépjárművezetésre jogosító vizsga megszerzése nélkül. Jogerősen 4 ezer forintra bírságolták.

Ugyancsak jogosítvány megszerzése nélkül motorkerékpározott Szegeden, Vígh József, Tarján 407. szám alatti lakos, akiről az ellenőrzéskor megállapították, hogy ittasan vezetett. A kétszeres szabálysértésért 3 ezer 600 forint pénzbírságot kapott.

Jogosítvány megszerzése nélkül vett részt közúti forgalomban motorkerékpáron Csikós Gyula, Szeged, Deák Ferenc utca 31. szám alatti lakos, amiért 2 ezer 500 forint pénzbírságban részesítették.

Motorkerékpáron közlekedett ittasan közúton Jenei József, Forráskút, Átokháza-dűlő 60. szám alatti lakos. Jogerősen 4 ezer forint pénzbírságot szabtak ki rá.

Hegyépítő egysejtűek

A parányok világában óriási termetűeknek számító őstengerlakók kövületeire bukkantak a barlangkutatók a tatabányai medence déli peremén. A korong alakú, pénzérmére emlékeztető mészmaradványok a hazánkat mintegy hetvenmillió éve elöntő Eocén-tenger egysejtű állatkáinak „lakóházai" voltak. A rég kihalt lények multimilliárd szám éltek a Tétiszben, a Földközi-tenger ősében.

Tudományos terminológiával nummulináknak nevezik e jellegzetes kövületeket, nálunk azonban egy Árpád-kori legenda alapján sokáig László király kővé vált dénárjainak tartotta a nép. Az átlag egyforintos nagyságú nummulina valóban kísértetiesen hasonlít valamiféle kővé vált pénzérmére. Egyes fajoknál a felületen látható léces, spirális kamrás szerkezet elmosódott feliratnak tűnhet a laikus előtt.

A nummulinanemzedékek roppant időn, körülbelül harmincmillió éven át váltogatták egymást. Mészvázaik helyenként több százméteres vastagságban váltak kővé a tenger mésziszapjában. Később a kéregmozgások hegyekké gyűrték, magasították a nummulinás mészkőrétegeket. A hegyépítő egysejtűek nyomai így a tengerszint feletti több százméteres magasságban is megtalálhatók azokon a területeken, ahol egykor az őstenger volt az úr.

A barlangkutatók által nemrégiben felfedezett lelőhelyen a víz, a szél és a fagy munkája „kipreparálta" az anyakőzetből a nummulinákat, méghozzá a mindössze két-három milliméter átmérőjű kövületeken kívül az óriás termetűeket is. Ez utóbbiak a nummulinák családjában valóban hatalmasaknak számítanának, egyikmásik példány átmérője eléri a nyolc centimétert! Ez az óriás faj nagyjából abban a földtörténeti korban élt, amikor a tatabányai széntelepek keletkeztek, amikor trópusi éghajlat melegítette fel az őstenger vizét.

R. E.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. — Telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 23. — Index: 29 652. Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.